

Hangö stad

HANGÖ GENERALPLAN FÖR STAMSTADEN

GENMÄLEN TILL DE FINSKSPRÅKIGA ÅSIKTERNA I GENERALPLANENS UTKASTSKEDE

0104-10121

20.9.2010

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	HELI JASKANEN	1
2	BOSTADS AB LOTSSEN / JOHANNES RUNEBERG	2
3	HEIKKI RANTALA	2
4	MARJATTA NEVALAINEN + 21 undertecknade	3
5	KALEVI MARTTILA + 10 UNDERTECKNADE	4
6	GÖRAN J. EHRNROOTH OCH SOPHIE WREDE	4
7	AIRI BOSTRÖM.....	5
8	MATTI OCH MARJA MARE	5
9	KRISTIINA BOSTRÖM-FÖRSTRÖM + 45 UNDERTECKNADE	7
10	MARKKU HÄMÄLÄINEN, PROJEKTET "ETT LEVANDE STADSCENTRUM", ARBETSGRUPPEN.....	8
11	TAPIO KEKKONEN	10
12	SELJA FLINK	11
13	STORMHÄLLA AB, ADVOKAT MIKKO ERKKILÄ.....	12
14	PERTTI RÖNKKÖ	12
15	MERJA RÖNKKÖ OCH HELENA BOSTRÖM-MÄKELÄ	13
16	HANGÖ MILJÖFÖRENING RF, PERTTI SUNDOVIST, LOTTE RUNEBERG.....	17
17	BJÖRN PELTONEN	23

1 HELI JASKANEN

- 1.1 Förslaget till utvidgning av Västra hamnen är oförenligt med Hangö stads andra funktioner samt med stadens framtid.

Motiveringar:

- det finns inget behov av en utvidgning av hamnen; pappersindustrin som har varit hamnarnas största sysselsättare håller på att försvinna från Finland, transporter på väg till Ryssland förflyttas så småningom till hamnar i Ryssland och Baltikum och Hangö har förlorat trafik till Nordsjö hamn. Aktörerna i hamnen har gott om fältutrymme i Hangö Norra.

- hamnen ligger mitt i bebyggelsen; bosättningen lider av buller. En utvidgning av hamnen skulle också föra bullerkällor närmare det planerade bostadsområdet Drottningberget. Hangö stad borde välja mellan alternativen: antingen hamnen i staden eller bostadsområden i hamnen.

- man borde skapa möjligheter för andra näringsgrenar; det finns ingen orsak att förlita sig helt på hamnen. En naturlig, utvecklingsbar näringsgren för Hangö är turismen. På Västra hamnens område finns en historisk vågbrytare med promenadvägar som kunde tas i bruk för turismen. Om hamnen utvidgas går möjligheten att utnyttja vågbrytaren för turismens bruk förlorad.

Genmäle:

- 1.1 Hamnen är en av Hangö stads näringsgrenar vars verksamhetsförutsättningar man vill trygga.

År 2007 utarbetades en logistikutredning för Hangö hamn vars mål var att skapa en gemensam utvecklingsstrategi för näringslivet i Hangö hamn, Raseborgs område och hela Västra Nyland som stöder sig på utvecklingen av Hangö hamn. Tidsspannet i utredningen sträckte sig ca 15-20 år in i framtiden. I utredningen kartlades utvecklingsåtgärderna och -behovet för den närmaste tiden samt deras betydelse som en del av utvecklingsmöjligheterna i det långa loppet. Målet är att utveckla näringslivsverksamheten som berör logistiken i Hangö hamn samt i hela Västra Nyland.

I strategiska ställningstaganden har man utgått från att Västra hamnområdet utvecklas som Hangös huvudhamn. Utan en utvidgning kan Västra hamnen inte utvecklas på ett sätt som konkurrensläget i branschen förutsätter.

Detaljplaneringen av Västra hamnen inleddes sommaren 2010. Justeringen av detaljplanen omfattar en ändring av den ikraftvarande detaljplanen samt att den utvidgas till havsområdet. Förutom utvidgningen hör bl.a. vågbrytarens läge, byggnadernas skyddsfrågor och allokeringen av bygggrätten på hamnområdet till huvudfrågorna.

I samband med miljölovet tas bullret i beaktande.

2 BOSTADS AB LOTSSEN / JOHANNES RUNEBERG

- 2.1 I alternativ 2 har grönområdet mellan Lotsgatan-Eldaregatan-Gåsörsgatan ändrats till bostadsområde. Det är onödigt att ändra ett värdefullt och speciellt populärt grönområde till bostadsområde. Byggande på det här området förstör det befintliga grönområdet mellan två bostadsområden.

Det är osannolikt att arbetsplatserna kommer att öka i Hangöregionen under de närmaste åren. Av denna orsak verkar det orealistiskt att bygga nya bostäder och skapa nya bostadsområden. Det är viktigt att centrala faktorer för Hangös attraktionskraft och trivseln i staden som Hangös klimat, natur, grönområden och fria stränder inte förstörs eller används till onödigt bostadsbyggande.

- 2.2 Bostadsbyggandet som har anvisats mellan Repslagaregatan-Galeasgatan norr om Lotsgatan är lämpligt förutsatt att bilarnas parkering ordnas någon annanstans än på Lotsgatan.

Genmäle:

- 2.1 Åsikten har antecknats. Placeringen och behovet av nya bostadsområden och bostadsområden som ska kompletteras på stamstadens område granskas som en helhet.
- 2.2 Åsikten har antecknats. Parkeringen ordnas på tomterna.

3 HEIKKI RANTALA

Åsiktsyttringens huvudpunkt:

- 3.1 Långtradartrafiken från både frihamnen och Västra hamnen förorsakade under toppåren såväl buller-, vibrations- som föroreningsproblem för centrumområdet. Önskemålet är att staden gör en grundlig utredning med beaktande av både ekonomi och säkerhet samt också det med tanke på trafiksmidigheten vore förnuftigt för staden att dirigera hamntrafiken till en helt egen nordlig rutt. Den kunde t.ex. löpa längs Hangöbyvägen på en rutt uttryckligen anpassad för långträdare bredvid motellet och det nya logistikcentret. Med den nordliga rutten skulle man skona centrumområdet, undvika att bygga dyra underfarter och att leda långtradartrafiken intill järnvägen. Uträttandet av ärenden i centrum samt skolbarnens rutter och Esplanadens övergångsställen skulle bli säkrare.

Planens rutter i anslutning till järnvägen verkar vara problematiska och besvärliga. Att leda den tunga hamntrafiken genom stadskärnan strider mot idén om den nationella stadsparken och idén om "ett levande och trivsamt centrum".

Förslaget är att staden utreder och jämför de inbördes förhållandena för "den nordliga rutten" och "planen för järnvägens sidor" både med tanke på nackdelarna och kostnaderna.

Genmäle:

- 3.1 I trafikutredningen och trafiksäkerhetsplanen som finns som bilagematerial till generalplanen har framförts lösningsmodeller för utvecklingen av den tunga trafiken, trafikarrangemangen i centrumområdet och den lätta trafiken. De framförda alternativen och deras konsekvenser har jämförts och lösningar för de problematiska ställena har föreslagits.

4 MARJATTA NEVALAINEN + 21 undertecknade**Åsiktsyttringens huvudpunkt:**

- 4.1 Vi önskar att Lillmärsans skog bibehålls i friluftsbekämpnings- och rekreationsbruk. (i planutkastet finns AP-reservationer på området). Motiveringar till åsikten:
- de största skolorna och daghemmen befinner sig nära Lillmärsans skog. Skogsområdet är en viktig inlärningsmiljö för barnen och området används mycket i undervisningen.
 - I närheten av Lillmärsan bor många invånare och skogsområdet är en mycket viktig friluftsbekämpnings-, rekreations- och bärplockningsplats. Skogsnaturen har en helande inverkan på människosinnet, bevarandet / förminskandet av rekreationsområdet har följd effekter för människornas välmående.
 - en skogsrensning på stadens område förbättrar luftkvaliteten. I nuläget förorsakar bl.a. fabriken utsläpp, avstjälningsplatsen, komposterna och röken från småhusens vedeldning luktöligheter vid en viss vindriktning.
 - byggandet av nya hus skulle medföra mera oljud, buller, lukter och störande människor i det nuvarande bostadsområdet. De som i tiderna flyttade till området valde sin boplats för att den befinner sig i skogskanten där man kan vara i fred och för sig själv.
 - På Lillmärsans område finns det rikligt med växt- och djurarter. Man bör undvika misstaget att naturen i Hangö inte längre skulle finnas inom räckhåll för stadsborna. Det är viktigt att man inte behöver göra långa resor för att kunna komma ut i naturen för att pigga upp sig, utan att naturen är på gång- eller cykelavstånd. På detta sätt elimineras trafikutsläppen och besöken går att förverkliga dagligen.
 - kunde man placera fabriken tillräckligt många kilometer från bosättningen så att de inte skulle förorsaka olägenheter (oljud, lukter) för invånarna?

Genmäle:

- 4.1 Placeringen och behovet av nya bostadsområden och bostadsområden som ska kompletteras på stamstadens område granskas och behandlas som en helhet. Rekreationsvärdet för Lillmärsans område är obestridligt. Områdesreserveringarna justeras.

5 KALEVI MARTTILA + 10 UNDERTECKNADE**Åsiktsyttringens huvudpunkt:**

- 5.1 Motstånd till punkten i planutkastet som berör Lillmärsans område där man har anvisat nytt småhusbyggande. På rekreationsområdet finns motionsstigar, en motions slinga och bärplockningsskogar.

Genmäle:

- 5.1 Placeringen och behovet av nya bostadsområden och bostadsområden som ska kompletteras på stamstadens område granskas och behandlas som en helhet. Rekreationsvärdet för Lillmärsans område är obestridligt. Områdesreserveringarna justeras.

6 GÖRAN J. EHRNROOTH OCH SOPHIE WREDE**Åsiktsyttringens huvudpunkt:**

- 6.1 Bostadstomten som befinner sig på adressen Appelgrensvägen 14, kvarter 317, tomt nr. 1, bör bevaras i privat bruk och bör den bör ändras till bostadstomt (AP/s) i planen.

Eftersom alla andra motsvarande villatomter på Appelgrensvägen har fått beteckningen AP/s i planutkastet, bör också tomten i fråga få beteckningen AP/s i planen. Trots att området är anvisat för allmänt bruk (Y) i detaljplanen från 1950-talet (föråldrad), har det aldrig varit i allmänt bruk. Det finns ingen orsak för att ändra tomten till ett kvartersområde för service- och förvaltningsbyggnader (P/s).

- 6.2 Den del av tomtens gräns som angränsar till stranden bör flyttas längre bort från villorna.

I delgeneralplanen har stranden på arrendetomten ifråga ritats in som område för närrekreation (VL). Tomten var tidigare i privat bruk. Om stranden tas i allmänt bruk till följd av delgeneralplanen kan detta motvilligt accepteras förutsatt att tomtens arrendekontrakt kan förlängas till ett kontrakt på 25-30 år.

På delgeneralplanekartan har tomtens gräns ritats över villan som befinner sig närmare stranden. Eftersom villan med terrasser vetter mot stranden borde gränsen mellan tomten och strandområdet som tas i allmänt bruk ändras så att strandvillan får ett skyddat gårdsområde också mot stranden.

Genmäle:

- 6.1 Detaljplaneändringen som berör kvarteret är anhängiggjord. Tomtens beteckning ändras till bostadstomt (AP/s).

- 6.2 Planbeteckningens gräns justeras. Längs stranden lämnas ett grönt stråk för allmänt bruk.

7 AIRI BOSTRÖM

Åsiktsyttringens huvudpunkt:

- 7.1 "Holmströmsbergets" parkområde i ändan av Norrgårdsgatan, Östergårdsgatan och Skeppargatan är ett populärt friluftsområde framför allt för barn. Förslaget är att området bibehålls som område för närrekreation då det inte lämpar sig som bostadsområde. Ur invånarenkäten framgick det att hangöborna anser att områden för närrekreation är mycket viktiga.
- 7.2 Märsans skogar (Lillmärsan och Stormärsan) är mångsidiga rekreativsområden som är omtyckta av hangöborna. Då Hangöudden omges av hav är det inte möjligt att använda en omgivande landsbygd för rekreativbruk i Hangö. Därför vore det mycket viktigt att bevara grönområdena i Märsan. Fabriksområdena borde placeras utanför centrum. De passar inte nära bosättningen såsom föreslagits. Ur invånarenkäten framgick det att hangöborna anser att Märsans område är viktigt.

Genmäle:

- 7.1 Områdesavgränsningen för AP-området justeras. Holmströmsbergets klippområde anvisas som område för närrekreation (VL).
- 7.2 Placeringen och behovet av nya bostadsområden och bostadsområden som ska kompletteras på stamstadens område granskas och behandlas som en helhet. Rekreativvärdet för Lillmärsans område är obestridligt. Områdesreserveringarna justeras.

8 MATTI OCH MARJA MARE

Åsiktsyttringens huvudpunkt:

- 8.1 Hangö stad bör ha en strategi som godkänts av alla administrativa sektorer och en tillhörande långsiktig verksamhetsplan för att uppnå strategins mål. Generalplanen bör utarbetas på basen av och med stöd av denna strategi och inte i omvänd ordningsföljd.
- 8.2 Varför har Tvärminne och Lappvik lämnats utanför generalplaneområdet?
- 8.3 Tulluddens parkeringsplatser och lagerområdena borde ersättas med markanvändningsformer som betjänar boende, turism, inkvartering samt fritid och rekreativbruk.
- 8.4 Hamnen borde inte utvidgas till en del av Uddskatans SL-område.
- 8.5 Hamnen borde förminskas betydligt och VL-områdena på bl.a. uddens södra och norra del borde utvidgas. På det här viset kunde man bidra till att hela

udden får det värde den förtjänar som ett unikt naturobjekt och Hangös visitkort såväl i hemlandet som utomlands.

- 8.6 Fyllningen av det omfattande och djupa SE-området i Västra hamnen verkar helt överdimensionerad. Vattendjupet är ca 10 m nära stranden, mot söder ganska fort ca 20 m och vid Meijjerfelt redan ca 30 m.
- 8.7 P-området väster om Drottningberget borde tas bort. Området lämpar sig för boende och hotellverksamhet.
- 8.8 SE-området söder om Östra hamnen borde inte fyllas vid sundet mellan Märaskäer och hamnen. Segelbåtstrafikens passage i sundet borde inte heller blockeras av en bro.
- 8.9 Sundet mellan Drottningkobben och Smultrongrundet borde inte heller fyllas utan det borde bibehållas i vattentrafikens bruk.
- 8.10 Kapellhamnens LV-beteckning, Hangöby hamns LV-beteckning, SE-beteckningen norr om Hangöby hamn och VV-beteckningen i Lillmärsan borde kompletteras med ett förbud för en mattbrygga i havet.
- 8.11 Järnvägens viadukt borde vara en centrumgata som förbinder Berggatans förlängning och stationsområdets C-område med tillhörande C-områden norr om Esplanaden. Bron borde utvecklas som ett gatulikt område med en täckt förbindelse för fotgängare på den östra kanten och en lätttrafikled på den västra kanten. Leden för tung trafik borde också göras smalare och trafiken borde begränsas.
- 8.12 Kläppuddens LV-område invid Västra hamnen borde inte förenas med hamnen. På området finns ett traditionellt fiskebodsområde som är unikt och viktigt att bevara.
- 8.13 EV-zonen borde utvidgas till området mellan Hemming Elfvingväg-Källvägen norr om Sandövägen.
- 8.14 Vägreservationen med pk-beteckningen på sträckan Halmstadsgatan-Sandövägen norr om järnvägen torde vara en omöjlighet p.g.a. fastighetsinvesteringarna på området, varav vissa är synnerligen nya.
- 8.15 Den nya vägreservationen genom VL-området på sträckan Hemming Elfvingväg-Narviksgatan verkar onödig och den splittrar VL-området.
- 8.16 VL- och AP-området "Kråkhamnsudden" har på basen av gamla kartor från Hangö museum ursprungligen varit Krokudden eller Koukkuniemi (alltså inte Varisniemi). Namnet torde kunna korrigeras till sin ursprungliga, riktiga form.

Genmäle:

- 8.1 Hangö stads strategi blir färdig under år 2010. Strategin beaktas i utarbetandet av generalplanen.
- 8.2 I Lappvik är en delgeneralplan som utarbetats med nästan en detaljplans exakthet i kraft (från år 1986) och i Tvärminne är en detaljpaneliknande delgeneralplan som fastställdes år 1994 i kraft.

- 8.3 Förändringar i markanvändningen på Tulludden är inte aktuella för generalplanen.
- 8.4 Yttre hamnens avgränsning i planen justeras.
- 8.5 Yttre hamnens avgränsning i planen justeras.
- 8.6 Detaljplaneringen av Västra hamnen inleddes sommaren 2010. I samband med justeringen av detaljplanen görs tillhörande, nödvändiga utredningar.
- 8.7 Området för service och förvaltning (P) väster om Drottningberget bevaras. Området fungerar för närvarande som serviceområde för hamnfunktionerna. Funktionerna på området bevaras.
- 8.8 För Östra hamnens SE-område har ingen fyllning planerats. En potentiell broplan (gångförbindelse) är inte ett generalplaneärende.
- 8.9 För Östra hamnens SE-område har ingen fyllning planerats.
- 8.10 Mattbryggornas placering är inte ett ärende som avgörs i generalplaneringen.
- 8.11 Förslaget påverkar inte generalplanekartan.
- 8.12 Kläppuddens område för småbåtshamn (LV) förenas inte med Västra hamnens område (LS).
- 8.13 Skyddsgronområdet (EV) utvidgas inte till området mellan Hemming Elfvingsväg och Källvägen. Området är parkområde i detaljplanen samt en del av en lätttrafikled till vilken hör ett grönområde.
- 8.14 I generalplanen framförs ingen egentlig reservation för en huvudgata, men det reserverade området bibehålls som en skyddszon mellan järnvägen och bosättningen.
- 8.15 Den nya huvudgatan mellan Hemming Elfvingsväg och Narviksgatan är en viktig reservation. Målet är att underlätta trafikförbindelserna mellan industriområdet och de nordliga bostadsområdena. Angående detta görs inga ändringar i plankartan.
- 8.16 Åsikten har antecknats. Saken påverkar inte generalplanen.

9 KRISTIINA BOSTRÖM-FÖRSTRÖM + 45 UNDERTECKNADE

Åsiktsyttringens huvudpunkt:

- 9.1 Holmströmsbergets område borde bevaras som VL-område och inte ändras till AP-område. Området är i huvudsak klippigt så det lämpar sig inte som bostadsområde. Området används flitigt för hundrastning och annat rekreationsbruk.

Genmäle:

- 9.1 Områdesavgränsningen för AP-området justeras. Holmströmsbergets klippområde anvisas som område för närrekreation (VL).

**10 MARKKU HÄMÄLÄINEN, PROJEKTET "ETT LEVANDE STADSCENTRUM",
ARBETSGRUPPEN****Åsiktsyttringens huvudpunkt:**

- 10.1 Den planerade järnvägsunderfarten underlättar inte förbindelsen till stadskärnan. Den inverkar huvudsakligen positivt bara på säkerheten för korsandet av järnvägen.

Förslag 1) Underfarten byggs på västra sidan av stationen så nära Berggatan som möjligt.

Förslag 2) Överfarten flyttas eller så öppnas en ny överfart på västra sidan av stationen redan innan underfarten byggs – snarast möjligt.

- 10.2 Avstängningen av Havsgatan sommartid är en bra lösning. Avstängningen av Gengatan och Nycandergatan försvårar fordonstrafiken i centrumområdet.

Förslag 1) Gengatan stängs inte av.

Förslag 2) Nycandergatan stängs inte av.

Förslag 3) För att förbättra trafiksäkerheten på Nycandergatan installeras fart hinder.

Förslag 4) Trafiken på Nycandergatan måste vara enkelriktad åtminstone från Hamngatans håll.

- 10.3 Hamngatan som löper framför magasinrestaurangerna borde ändras till gågata på sommaren.

- 10.4 Rondellerna förbättrar trafiksmidigheten och trafiksäkerheten.

Förslag 1) Esplanadens och Kadermogatans rondell är inte nödvändig om järnvägens under- eller överfart för lätt trafik byggs på västra sidan av stationen i stället för på Kadermogatan (se 11.1). 11.11 så fall styrs den lätta trafiken från norr och väster nära järnvägen redan tidigare.

Förslag 2) För den lätta trafiken från Kadermogatans håll byggs en lättrafikled som löper i riktning mot stationen genom skolområdet norr om HYL. Det här minskar ytterligare behovet av en rondell på Esplanaden och Kadermogatan.

- 10.5 Det finns allmänt understöd för en gågata och fotgängarbetonade områden. Områdena borde planeras så att trafiken löper smidigt, att det finns tillräckligt med parkeringsområden och är säkert att röra sig. Planen är huvudsakligen grovt dragen vad beträffar saken i fråga och exakta arrangemang framförs inte.

Förslag 1) Man måste skilt ta ställning till exaktare detaljer i uppföljande planer för området.

Förslag 2) Berggatans gågata förlängs inte.

Förslag 3) Berggatans gågata öppnas inte för trafik på vintern.

Förslag 4) Det byggs inget uppvärmningssystem på Berggatans gågata.

- 10.6 Avstängningen av Korsmansgatans anslutningar känns som en överdimensionerad åtgärd som gör det svårare för området invånare att ta sig fram.

Förslag 1) Anslutningarna stängs inte av. Trafiksäkerheten förbättras på annat sätt.

Förslag 2) Alla anslutningar stängs inte av.

Förslag 3) Man kan köra till anslutningarna åtminstone när man kommer från stadens håll.

- 10.7 Parkeringsområdena är tillräckliga förutom under sommarens få, men stora evenemang.

Förslag 1) Torgområdet kan användas som parkeringsområde utanför torgtiderna.

Förslag 2) Det reserveras en möjlighet i planen att använda parkeringsområdet framför Alko som torgområde.

Förslag 3) Mera parkeringskapacitet skapas i omgivningen av S-marketen (s. 73 i trafikutredningen "Utökningsmöjligheter för parkeringsplatser", punkterna C och N).

- 10.8 De nya lederna för tung trafik nära järnvägen mellan Halmstadsgatan och Appelgrensvägen norr och söder om järnvägen samt den nya vägförbindelsen och järnvägens planskilda anslutning öster om Hangö kex känns överdimensionerade.

Förslag 1) I samband med den föreslagna underfarten för lätt trafik nära Berggatan väster om stationen byggs en underfart också för fordonstrafik. I så fall kan den tunga trafiken förflyttas till andra sidan järnvägen (antingen till den norra eller södra sidan) och då behövs bara en led för tung trafik i riktning Hangö Norra.

Den föreslagna järnvägsunderfarten för biltrafik nära Berggatan underlättar trafiken till stadskärnan och trafiken mellan områdena norr om järnvägen. Samtidigt styr den trafiken norrifrån genom Berggatans rondell direkt till Berggatan eller till Korsmansgatan och tvärtom.

Förslag 2) Järnvägens planskilda anslutning byggs där den nuvarande överfarten vid Hangö Kex befinner sig.

- 10.9 Egnahemshustomterna kunde vara större än vanligt på områdena vid utkanterna. Det bifogade förslaget till ett högklassigt bostadsområde norr om Manheimerivägen bör understödjas.

Genmäle:

- 10.1 Det är inte möjligt att flytta järnvägsunderfarten från den i planutkastet föreslagna platsen. Rutten som föreslagits med beaktande av förbindelserna mellan skolcentren och elevströmmarna är den ändamålsenligaste rutten.
- 10.2 De föreslagna ärendena går inte att avgöra inte i generalplanen.
- 10.3 Det föreslagna ärendet avgörs inte i generalplanen.
- 10.4 De föreslagna ärendena avgörs inte i generalplanen..
- 10.5 De föreslagna ärendena avgörs inte i generalplanen..
- 10.6 De föreslagna ärendena avgörs inte i generalplanen..
- 10.7 De föreslagna ärendena avgörs inte i generalplanen..
- 10.8 I trafikutredningen och trafiksäkerhetsplanen som finns som bilagematerial till generalplanen har man framfört lösningsmodeller för utvecklingen av den tunga trafiken, trafikarrangemangen i centrumområdet och den lätta trafiken. De framförda alternativen och deras konsekvenser har jämförts och lösningar för de problematiska ställena har föreslagits.
- 10.9 Det föreslagna ärendet avgörs inte i generalplanen..

11 TAPIO KEKKONEN**Åsiktsyttringens huvudpunkt:**

- 11.1 Man borde inte reservera flera områden för hamnfunktioner på Tulludden. På området borde man däremot skapa en fungerande rutt runt udden samt reservera flera områden för bostäder och turism.
- 11.2 Möjligheterna att använda Levators hamn och Lappvik hamn för bilimport borde undersökas. Från dessa hamnar är det säkert möjligt att ordna förbindelsen till bilfälten så att trafiken genom stamstaden minskar.
- 11.3 Den södra delen av Västra hamnen borde inte fyllas. Drottningberget borde reserveras för bostads- och rekreationsbruk.
- 11.5 Berggatan borde förbindas med den norra delen av järnvägen med en tunnel. Postens flytt till Esplanaden och nybyggandet av K-hallen gör detta till ett fungerande centrum- eller affärsområde.
- 11.6 För få områden har reserverats för turismfunktioner.

Genmäle:

- 11.1 Avsikten är inte att utvidga hamnfunktionerna på Tulludden. Beteckningarna för naturskyddsområden på Tulludden preciseras och en beteckning för behov av förbindelse föreslås på Tulluddens spets. Öppningen av friluftsleden förutsätter emellertid noggrannare utredningar och planer.

- 11.2 Det föreslagna ärendet går inte att avgöra i generalplanen.
- 11.3 I generalplaneutkastet är Västra hamnens södra del anvisad som utredningsområde (SE). Detaljplaneringen av Västra hamnen inleddes sommaren 2010. I samband med justeringen av detaljplanen görs tillhörande, nödvändiga utredningar och hamnens behov av utvidgning definieras också. Drottningberget har planerats för boende.
- 11.4 Förslaget att förbinda Berggatan med den norra delen av järnvägen med en underfart går inte att förverkliga. Underfarten bevaras på den föreslagna platsen. Rutten som föreslagits med beaktande av förbindelserna mellan skolcentren och elevströmmarna är den ändamålsenligaste rutten.
- 11.6 Generalplanens mål är att utveckla staden som en helhet.

12 SELJA FLINK

Åsiktsyttringens huvudpunkt:

- 12.1 Bostadsfastigheterna (78-6-604-2, -4 och -5 samt 78-6-602-1, -2 och -3) i kvarter 602 och 604 är anvisade med planbeteckningen PY. I generalplanen från år 1987 är fastigheterna anvisade med planbeteckningen AP. Jag yrkar att fastigheternas planbeteckning ändras tillbaka till AP.

Motiveringar:

- I generalplaneutkastets beskrivning har man inte framfört motiveringar för ett avvikande från landskapsplanen eller för behovet av PY-beteckningen. I landskapsplanen sträcker sig området för centrumfunktioner bara till närheten av järnvägsstationen och söder om järnvägen.
- Ur stadsbildens synvinkel skulle beteckningen ändra den för Hangö typiska småskaligheten till ett nytt "administrativt centrum" och den skulle flytta servicens tyngdpunkt bort från centrumet som anvisats i landskapsplanen.
- Fastigheterna är egnahemshustomter och varje tomt har ett bostadshus. Enligt detaljplanen är tomteffektiviteten 0,25. Följaktligen har varje fastighet rikligt med oanvänd byggnadsrätt.
- Planbeteckningen PY äventyrar fastighetsägarnas rätt att använda byggnadsrätten till ett ändamål som passar det befintliga byggnadsbeståndet, alltså bostadsbyggande. Ändringen är så omfattande att man borde ha hört fastighetsägarna.
- Då generalplanen kommer att få rättsverkningar och kommer att styra områdets framtida detaljplanering yrkar jag att planbeteckningen för de ovan nämnda fastigheternas del ändras till AP: "bostadsområde dominerat av fristående småhus".

Genmäle:

- 12.1 Planbeteckningen ändras till beteckningen AP.

13 STORMHÄLLA AB, ADVOKAT MIKKO ERKKILÄ**Åsiktsyttringens huvudpunkt:**

- 13.1 VL-områdesreserveringen på Stora Tallholmen måste avlägsnas och ön måste reserveras som område för privata servicefunktioner med beteckningen P så att man kan placera åtminstone två byggplatser på den. Stormhälla Ab planerar att inleda idkandet av inkvarteringsverksamhet på ön.

Motiveringar:

- Till följd av sin areal och sin avskildhet från annan markanvändning finns det skäl att granska Stora Tallholmen som en självständig delhelhet i planeringen. Också generalplanens styreffekt (MBL 42 §) understöder en mer detaljerad granskning än i den ikraftvarande generalplanen.

- Landskapsplanens styreffekt på generalplaneringen (MBL 32 §) utgör inget hinder för anvisandet av byggnadsrätt. Det är snarare så att ett begränsat och till omgivningen anpassat byggande förverkligar landskapsplanens mål för värnandet om öns kulturmiljö.

- På ön befinner sig två byggplatser och på den ena finns befintligt byggnadsbestånd. Enligt hävdvunnen förvaltnings- och rättspraxis måste befintliga byggplatser ges betydelse i planeringen av markanvändningen. Också det här understöder anvisandet av byggnadsrätt på ön.

- Enligt 39 §, 3 punkten MBL får generalplanen inte förorsaka markägaren eller andra rättsinnehavare oskäliga olägenheter. Enligt 101 § MBL är kommunen skyldig att betala ersättning för olägenheten om området i generalplanen till följd av 43 §, 2 punkten MBL har anvisats för något annat ändamål än för enskild byggnadsverksamhet och markägaren därför inte kan utnyttja sitt område på ett sätt som medför skälig nytta.

Genmäle:

- 13.1 Det förs förhandlingar med fastighetsägaren om framtida planer för ön.

14 PERTTI RÖNKÖ**Åsiktsyttringens huvudpunkt:**

- 14.1 Jussi Lundmarks park, Sextanten, Sandöskvären, Solgränd och Sibeliusparken är anvisade som bostadsområde eller för annat bruk än park. Jag föreslår att parkerna bevaras i sitt nuvarande tillstånd. I invånarenkäten var parkerna en av de viktigaste sakerna som inverkar på trivseln.

- 14.2 Jag föreslår att områdena som har anvisats som industri- och lagerområden västerut från Printal och söderut från Levator ändras till områden för närrecreation.

Motiveringar:

- Märsans skogar är de sista skogsområdena nära stadens centrum. Området är ett mycket viktigt friluftsområde och det används flitigt. Man måste låta området förbli sammanhängande och det får inte delas med ett industriområde. Utrymmet på Hangöuddens spets är begränsat och det är inte i något fall förnuftigt att låta industriområdet utvidgas "mitt i" staden i synnerhet då man beaktar befintligheten av det s.k. östra industriområdet.

- 14.3 Lättrafikleden (som presenteras i bilaga 1) som löper från Narviksgatan längs Tenalagatan till Källvägen är ändamålsenlig. Men är det här det officiella förslaget? I bilaga 2 och bilaga 3 ser rutten annorlunda ut. Mitt missnöje gäller oklarheten i ruttvalet. På kartan som åskådliggör huvudrutterna för lätt trafik (bilaga 2) löper rutten som utgår från Narviksgatan via Lappviksgatan. På kartan i trafikutredningen (bilaga 3) löper rutten som utgår från Narviksgatan däremot ogenomtänkt genom flera egnahemshustomter.

Genmäle:

- 14.1 I generalplanen kan AP-beteckningen innehålla rekreations- och parkområden som betjänar områdets invånare. Avsikten är inte att planera kompletteringsbyggande på parkområdena i fråga. Planbeteckningen ändras för Jussi Lundmarks parks del.
- 14.2 Behovet och placeringen av nya industri- och lagerområden på stamstadens generalplaneområde granskas och behandlas som en helhet. Största delen av Märsans område kommer att bibehållas som område för närrekreation (VL).
- 14.3 Placeringen av rutten för lätt trafik justeras och beaktas i tillämpliga delar.

15 MERJA RÖNKKÖ OCH HELENA BOSTRÖM-MÄKELÄ

Åsiktsyttringens huvudpunkt:

- 15.1 Befintliga parkområden har ändrats till bostads- och industriområden. Vi föreslår att områdena i fråga bevaras som park- och grönområden (VP och VL).

Motiveringar:

- Ur invånarenkäten framgick det tydligt att förutsättningen för trivseln på fritiden är stadens stränder, skogar och parkområden. I enkäten visade det sig att parkområdena är en av de mest betydelsefulla och uppskattade sakerna. Respondenterna i enkäten önskade t.o.m. fler parker och grönområden.

- Hangös parker återspeglar på sitt eget särskilda sätt varje tidsålders grönyggande, berättar om områdets historia och är en viktig del av kulturen.

- Hangö hör till den hemiboreala vegetationszonen och där växer sällsynta växter. Parkområdena tryggar bäst bevarandet av dem.

- 15.2 För Koppnäsuddens del borde man beakta bevarandet av en sammanhängande frilufts- och grönkorrridor i Märsans skogsområde. Det här är viktigt för såväl motionärerna som för områdets djur. En sammanhängande skogszon är en speciellt viktig skyddsskog för den för havsvindar utsatta udden.

- 15.3 K.J. Lundmarks park (Korsika eller "Rossparken") har ändrats till bostadsområde. Vi föreslår att den bevaras som park.

Motiveringar:

- Parken planerades av hangöläkaren K.J. Lundmark år 1961.
- I parken befinner sig hangökonstnären Lilius staty "Lenore" från år 1985.
- I parken växer värdefulla och i Finland sällsynta trädgårdsväxter som rosenhagtorn, kvitten och benved. Bevarandet av parkområdet garanterar existensen av sällsynta växter.
- Utdrag ur Pentti Alankos bok: "hoppas att Hangö stad bevarar de engelska pyramidpopplarna som ger en sydlig karaktär".

- 15.4 Sextantparken har ändrats till bostadsområde. Vi föreslår att den bevaras som park.

Motiveringar:

- Parken planerades av trädgårdsarkitekt Erik Sommerschild år 1955.
- Området är litet och det återspeglar Hangö som mest typiskt.
- Förbipasserande är glada över parkens existens och årstidsväxlingarna ändrar parkens utseende.
- Den lilla bassängen i parken går att reparera till ganska små kostnader.

- 15.5 Stationstorgets grönområde har ändrats till ett område för flervåningshus. Vi föreslår att det bevaras som grönområde.

Motiveringar:

- Stationstorgets grönområde är på sitt sätt unikt.
- TB-servicebyggnaden är ursprungligen planerad av Alvar Aalto och stationstorgets park som anlades på dess framsida representerar sin egen tids historia.
- Parken kunde fungera som ett kombinerat park- och torgområde.
- Området kunde utvecklas genom att plantera blommande träd (t.ex. körsbärsträd).

- 15.6 Sibeliusparken har ändrats till ett område för offentlig service och förvaltning. Vi föreslår att den bevaras som park.

Motiveringar:

- Parken är viktig p.g.a. sitt läge. Den fungerar som viloplats och ögonfröjd för förbipasserande.
- Patienterna på den närbelägna hälsovårdscentralen använder parken för rekreation.

- Fontänen måste repareras för att den fina vattenbassängen med statyer och belysning till skall kunna återställas till glädje för stadsborna.

15.7 Sandöskvären har ändrats till bostadsområde. Vi föreslår att den bevaras som park.

Motiveringar:

- Parken planerades av trädgårdsarkitekt Erik Sommerschild år 1955.

- Man har strävat efter att bevara områdets karaktär och glatt invånarna med omväxlande planteringar.

- Parken är ett litet grönområde som befinner sig vid Hangös huvudled där man har planterat olika blommande träd och buskar för att glädja både besökare och invånare.

15.8 Solgränds park har ändrats till bostadsområde. Vi föreslår att den bevaras som park.

Motiveringar:

- Parken planerades av trädgårdsarkitekt Erik Sommerschild.

- Parken hör till de nationella stadsparkernas pärlor.

- I parken växer för Hangö typiska gamla alpgullregnsbuskar.

15.9 Skvärgatans planteringsområde har ändrats till bostadsområde. Vi föreslår att det bevaras som planteringsområde.

Motiveringar:

- Planteringsområdet byggdes först på 1990-talet och där finns rikligt med olika arter av buskrosor.

- I samband med grönområdet har man byggt ett parkeringsområde.

- Planteringarna fungerar som bullerskydd åt skolområdet.

- Förbipasserande

tjusas av blomningen, färgerna och dofterna.

- Området erbjuder något att se på året runt.

15.10 Holmströmsbergets område för närrekreation har ändrats till bostadsområde. Vi föreslår att det bevaras som område för närrekreation.

Motiveringar:

- Området är ett naturskönt och mycket klippigt parkskogsområde.

- På området löper en lättrafikled.

- Parkskogsområdet fungerar som ett friluftsområde för näromgivningens invånare och hundar och det är en populär lekplats för barn. På vintern finns där bra pulkbackar.

15.11 Koppnäsuddens område för närrekreation har ändrats till industriområde. Vi föreslår att det bevaras som område för närrekreation.

Motiveringar:

- På området växer en gammal och mycket vacker ekskog som borde beaktas i planeringen p.g.a. sin sällsynthet.

- Det sammanhängande nätverket av friluftsområden skulle bevaras.

Genmäle:

15.1 På områden som i generalplanen betecknats med A-, AP- och AK finns och får placeras rekreations- och parkområden som betjänar områdets invånare.

15.2 Placeringen och behovet av nya bostads-, industri- och lagerområden på stamstadens generalplaneområde granskas och behandlas som en helhet. Största delen av Märsans område kommer att bevaras som område för närrekreation (VL).

På uppdrag av Hangö stad är en utredning om ekologiska korridorer samt rekreationsområden och utflyktsrutter under arbete. Utredningarna blir färdiga under hösten 2010.

15.3 Planbeteckningen för K.J. Lundmarks park ändras till VP.

15.4 Se 15.1.

15.5 För Stationstorgets del presenteras två alternativ i planutkastet. I alternativ 1 befinner sig Stationstorget på AK-området och i alternativ 2 på C-området. Båda planbeteckningarna tillåter rekreations- och parkområden som betjänar invånarna.

Detaljplaneringen av Stationstorgets område inleddes år 2008. I samband med den definieras en exaktare markanvändning för området.

15.6 Beteckningen ändras (VP).

15.7 På områden med generalplanens AP-beteckning finns och får placeras rekreations- och parkområden som betjänar områdets invånare. I den ikraftvarande generalplanen för stamstaden från år 1987 befinner sig Sandöskvären på ett AP-område.

15.8 På områden med generalplanens AP/s-beteckning finns och får placeras rekreations- och parkområden som betjänar områdets invånare. Också i den ikraftvarande generalplanen för stamstaden från år 1987 befinner sig Solgrändsparken på ett AP/s-område

Deussutom betyder /s-beteckningen att miljön skall bevaras på området. I beteckningen konstateras; "Områdets kulturhistoriskt värdefulla byggnader,

konstruktioner och gröna miljö skall bevaras. Det landskapliga och kulturhistoriska värdet av omgivningen i området bör beaktas vid byggnad”.

- 15.9 På områden med generalplanebeteckningen AP finns och får placeras rekreations- och parkområden som betjänar områdets invånare.
- 15.10 AP-områdets avgränsning justeras. Holmströmsbergets klippområde anvisas som område för närrekreation (VL).
- 15.11 Behovet och placeringen av nya industri- och lagerområden på stamstadens generalplaneområde granskas och behandlas som en helhet.

I den ikraftvarande generalplanen från år 1987 har Koppnäsudden anvisats som område för industri- och lagerbyggnader (T). I planutkastet är det föreslagna T-området (nytt område och område som förändras väsentligt) mindre än i den tidigare avgränsningen. Nu justeras avgränsningen för området som har anvisats som industriområde och bredden på grönförbindelsen.

16 HANGÖ MILJÖFÖRENING RF, PERTTI SUNDQVIST, LOTTE RONEBERG

Åsiktsyttringens huvudpunkt:

- 16.1 Generalplaneutkastets största brist är målsättningens kortsiktighet. Ur planeringsmaterialet framgår inte i vilken riktning man kommer att utveckla staden. Planen kunde innehålla en visionslik men konkretare målsättning. Den kunde beskriva hur Hangö ska se ut när generalplanen till väsentliga delar har förverkligats. Visionen kunde vara indelad i en turiststad, industristad, pensionärsstad, hamnstad eller helsingforsbornas semesterparadis eller en kombination av dessa.

I planeringsmaterialet presenteras generalplanens mål på olika sätt. Hangö miljöförening saknar en beskrivning av stadens strategiska utvecklingsmål eller –visioner i planeringsmaterialet. Om målen som finns i bakgrunden vore synliga, skulle de ge en tydlig motivering till varför vissa saker prioriteras och andra får mindre uppmärksamhet. I planens bakgrundsmaterial saknas en klar syn på vilka saker som betonas.

Målsättningen för en generalplan ligger på en sådan nivå att den bör skapas genom en politisk beslutsfattningsprocess. Den kan publiceras separat som stadens utvecklingsstrategi eller som något annat dokument. Målsättningen behövs som grund för planeringen. Nu är det hög tid att skapa en vision för hur Hangö skall utvecklas under de kommande 10-20 åren. Efter det kan man genom generalplanen göra olika markanvändningslösningar för att målet ska uppnås.

På den allmänna nivån borde målsättningen fastslås i fullmäktige. En precisering av målsättningen för att den ska tjäna planens syften kan göras på nämndnivå. Efter det gör planläggaren upp alternativa lösningar och bland dem väljs det alternativ som bäst bidrar till att förverkliga målet

Hangö miljöförenings åsikt är att staden inte kan ha som mål att utveckla staden enbart på industrins eller hamnens villkor. Om man vill att staden ska förbli livskraftig måste den göras attraktiv för turister och trivsamt för invånare i olika åldrar.

- 16.2 Miljöföreningen anser att de viktigaste utredningarna saknas eller är bristfälliga. De i bilagorna föreslagna utredningarna måste utarbetas innan planutkastet läggs fram till påseende så att planförslaget kan bedömas med stöd av utredningarna.

- 16.3 För generalplaneringen borde konsekvenserna för människornas levnadsförhållanden och livsmiljö utredas. (se anmärkningarna, bilaga 2)

För generalplanen behövs utredningar om förändringarna i bostadsbehovet, konsekvenserna för lättrafiklederna som följer av placeringen av bostadsområdena och konsekvenserna för trafikbehovet som följer av placeringen av servicen.

Åldersstrukturen för Hangös befolkning kommer att förändras. Olika kultur-tjänster blir viktigare då kommunens åldersstruktur förändras. Pensionärerna vill ha även andra tjänster än hälsovårdstjänster.

I utredningen om sociala och kulturella konsekvenser bör man också beakta invandrarna och risken för att vissa områden förvandlas till områden med en invånarsammansättning som är kulturellt avvikande.

Det borde framgå ur generalplanens mål om man vill förhindra att staden blir mindre genom att hålla kvar de nuvarande invånarna eller om man försöker skaffa nya invånare som stannar en kortare tid.

Vissa planreserveringar som industriområdet söder om Levator och nya bostadsområdena inskränker på rekreationsområdena och deras bruksvärde.

Anpassningen till klimatförändringen bör beaktas på någon nivå i generalplanen. Förändringar i havsvattenståndet, en ökning av extrema väderförhållanden o.s.v. kan försämra stadsbornas livsmiljö. Om regnen ökar måste staden förbereda sig på att mängden dagvatten kan öka ibland.

- 16.4 För generalplaneringen borde konsekvenserna för energihushållningen, en hållbar utveckling och klimatet utredas. (se anmärkningarna, bilaga 3)

I generalplanematerialet saknas utredningar som presenterar konsekvenserna för energianvändningen och en hållbar utveckling.

Planen borde möjliggöra åtgärder för att minska växthusgasutsläpp och den borde åtminstone inte få förhindra eller stoppa åtgärder som siktar till att minska utsläppen.

I utredningarna om energianvändningen kan man beakta att åtgärder beaktas, vilka tar sikte på att öka lätt trafik för att minska på utsläppen.

I planeringen borde man säkerställa att planlösningarna inte försvårar ibruktagandet av värmepumpar. Jordvärmepumpar kräver en markareal av viss storlek.

I generalplanen får inte ingå sådana lösningar som förhindrar byggandet av nollenergihus. En bedömning bör göras i energiutredningen hur dessa saker ska beaktas i generalplanen. I planbestämmelserna bör finnas tydliga bestämmelser angående möjliga former av uppvärmning.

I samband med planeringen borde utredas hur ett lämpligt nätverk av eko- och återvinningspunkter kunde se ut i Hangö. I samband med generalplane-

ringsarbetet bör utredas hur invånarnas möjligheter att använda ekopunkterna i olika stadsdelar stöder återvinning.

- 16.5 För generalplaneringen borde konsekvenserna för naturen utredas. (se anmärkningarna, bilaga 4)

På planområdet befinner sig ett flertal värdefulla naturområden: naturtyper som har klassificerats som utrotningshotade och förekomster av utrotningshotade arter av organismer. För att utreda var dessa förekomster befinner sig behövs naturinventeringar både på planområdet och i dess omgivning. Undervattensnaturen får inte glömmas bort. För generalplanen borde förekomstområdena kartläggas och utmärkas antingen på planens kartor eller på en skild kartbilaga. För dessa områden borde specialinstruktioner utarbetas, vilka garanterar att området bevaras på ett sådant sätt att inte skyddet av arterna eller naturtypen äventyras.

Några skyddsområden saknas på plankartan. Naturskyddsområdena på Tulludden som ägs av Hangö stad har t.ex. inte anvisats i planen. En del av dem har anvisats som hamnområde och en del som rekreationsområde. Dessa skyddsområden hör också till nätverket Natura 2000.

Bevarandet av de ekologiska korridorerna måste säkerställas. En speciellt viktig grönkorridor befinner sig nära uddens norra strand. I planutkastet har anvisats både industri- och bostadsområden som äventyrar bevarandet av denna grönkorridor. I planbestämmelserna bör finnas en bestämmelse om bevarandet av de ekologiska korridorerna.

Norr om järnvägen finns asfalterade områden för lagring av bilar. Då behovet av lagringsutrymmen minskar borde dessa områden anvisas för industrins behov.

Om naturinventeringarna inte görs tvingas man göra motsvarande naturutredningar separat i samband med varje detaljplan eller detaljplaneförändring.

Reserveringen av strandområden för rekreation har skötts väl i generalplanen. Vissa områdesreserveringar inskränker på rekreationsområdenas storlek och möjligtvis deras rekreationsvärden.

- 16.6 De sociala konsekvenserna borde utredas för generalplaneringen. (se anmärkningarna, bilaga 6)

Man borde undersöka hur de sociala konsekvenserna inverkar på hela planområdet och olika stadsområden. Konsekvenser som borde utredas är t.ex. sociala konsekvenser för servicen, planens konsekvenser för sociala förhållanden, de sociala dimensionerna av andra konsekvenser och konsekvenserna för trivseln.

- 16.7 I trafikutredningen ligger tyngdpunkten på de nuvarande problemen. Där borde dock också målsättningar föras fram.

- 16.8 Trafikutredningen framför inte konsekvenserna av olika alternativ, särskilt inte de indirekta. Enligt 1 § MBF borde utredningarna dock ge tillräckliga uppgifter för att det skall vara möjligt att bedöma vilka betydande direkta och indirekta konsekvenser genomförandet av planen medför. T.ex. minskningen av den tunga trafiken på Esplanaden ökar den någon annanstans.

Det presenteras inga bedömningar av trafikvolymernas fördelning på olika rutter.

- 16.9 Trafikutredningen ger inte tillräckliga uppgifter för att kunna utvärdera hur körhastigheterna skulle förändras. Uppskattningar om möjligheterna att dämpa körhastigheterna saknas också.
- 16.10 I trafikutredningen har föreslagits att järnvägsunderfarter ska byggas, trots att allmänheten har framfört välmotiverade åsikter om att broar för lätttrafik kunde vara en förnuftigare lösning.
- 16.11 Utredningen över stadsbilden i den byggda miljön ger inte tillräckliga uppgifter om var de för stadsbilden värdefulla områdena ligger och vilken betydelse värnandet om stadsbilden har. Om man vill utveckla Hangö så att invånare och turister trivs här har det en väsentlig betydelse att värna om stadsbilden. (se anmärkningarna, bilaga 5)
- 16.12 I utredningen över stadsbilden i den byggda miljön finns klart dåliga förslag och förslag som är ogenomförbara. I utredningen över stadsbilden har ingen konsekvensbedömning gjorts. I det här fallet skulle det ha varit den allra viktigaste saken att utreda. Dessutom står de föreslagna sakerna i vissa fall i konflikt med andra utredningar.

Som lösning på behandlingen av småhusområdet i centrum har man föreslagit möjligheten att stycka tomterna. Det har ingenstans bedömts vilka konsekvenser detta skulle ha för stadens image.

Styckandet av tomter ökar småhusbyggandet. Man borde utreda hurudant behovet av boende är i Hangö. Nu är det omöjligt att säga vilka saker som är för- eller nackdelar i styckandet av tomter.

I utredningarna har man varken konsekvenserna för den nationella stadsparken bedömts eller inverkan på stadsbilden.

Utredningen över stadsbilden borde tydligt svara på hur olika alternativ för förverkligande av generalplanen påverkar stadsbilden.

I planen måste fornminnena och de viktigaste kulturhistoriska objekten beaktas och bestämmelserna som förutsätts för bevarandet av dem måste finnas i planbestämmelserna.

- 16.13 Varför måste det kommersiella servicenätet koncentreras enligt den serviceutredning handeln själv har gjort? Koncentrationen av den kommersiella servicen tvingar också till en koncentring av invånarna och följaktligen står placeringen av de nya bostadsområdena i konflikt med utredningen över det kommersiella servicenätet. Hur understöds t.ex. handelstjänsterna på de nya bostadsområdena som har planerats i Furuvik?
- 16.14 Planbestämmelserna borde kompletteras med en bestämmelse om att man på generalplaneområdet eller på en del av det inte får bygga så att det försvårar förverkligandet av generalplanen eller en detaljplan som utarbetas senare.
- 16.15 Planbestämmelserna borde kompletteras med en bestämmelse om att man inte får vidta åtgärder som förändrar landskapet utan tillstånd enligt 128 § MBL.

- 16.16 På generalplanekartan är Tulluddens mellersta del anvisad som hamnområde (LS) och Tulluddens norra strand anvisad som VL-område. LS-området sträcker sig till Naturaområdet. Naturaområdets gräns avviker från naturskyddsområdets gräns. P.g.a. Naturaområdet behövs för planen en separat utredning över konsekvenserna för Naturaområdet.
- 16.17 Gränsen för Västra hamnen vid Drottningberget ser inte ut att följa samma gräns som detaljplanen för Drottningberget. Också annars avviker hamnområdets gränser från den nu gällande detaljplanen.
- 16.18 På Hangös östra industriområde finns det fält för lagring av bilar med kortfristiga arrendekontrakt. Innan nya industriområden planeras borde man utreda hur områden som möjligtvis blir frigjorda på det östra industriområdet kunde användas.
- 16.19 Intill Tulludden finns ett litet industriområde. Likaså finns det en tomt reserverad för industri invid Långgatan. Man borde tillsammans med industrin utreda om företagen har möjligheter och behov att flytta till det östra industriområdet i något skede. Då kunde nya funktioner planeras på områden som eventuellt blir lediga.
- 16.20 I planen har man märkt ut en ny reservation för huvudgata invid Korsmansgatan. Mellan Korsmansgatan och bangården finns en trädrad som har landskapsmässig betydelse. Bevarandet av dessa borde möjliggöras i planen. Vid behov kunde deras betydelse utredas i utredningen över stadsbilden.
- 16.21 Lösningarna för Hangöby hamn och P-området bredvid borde förverkligas så att rekreationsområdets användbarhet (inklusive den upplysta friluftsleden) bevaras.
- 16.22 Betydelsen av områdena för närrekreation är stor och ökar fortsättningsvis. Områden för närrekreation borde inte försvagas.

Genmäle:

- 16.1 Hangö stads strategi blir färdig under år 2010. Strategin beaktas i utarbetandet av generalplanen.
- Placeringen och behovet av nya bostads-, service- och industriområden på stamstadens generalplaneområde granskas och behandlas som en helhet.
- 16.2 Generalplaneutkastets utredningar kompletteras innan planförslaget utarbetas.
- 16.3 En viktig del av planbeskrivningen är konsekvensbedömningen. I konsekvensbedömningen beaktas konsekvenserna för människors levnadsförhållanden och livsmiljö.
- 16.4 En viktig del av planbeskrivningen är konsekvensbedömningen. I konsekvensbedömningen beaktas konsekvenserna för samhällsekonomin.
- 16.5 En viktig del av planbeskrivningen är konsekvensbedömningen. I konsekvensbedömningen beaktas konsekvenserna för naturen och miljön.

Befintliga naturinventeringar kompletteras. På uppdrag av Hangö stad är en utredning om/inventering av bl.a. ekologiska korridorer under arbete. Utredningen blir färdig hösten 2010.

Skyddsområdesbeteckningarna granskas och uppdateras.

16.6 En viktig del av planbeskrivningen är konsekvensbedömningen I konsekvensbedömningen beaktas konsekvenserna för samhällsstrukturen och konsekvenserna för människors levnadsförhållanden och livsmiljö.

16.7 I trafikutredningen och trafiksäkerhetsplanen som finns som bilagematerial till generalplanen också framförts lösningsmodeller för utvecklingen av den tunga trafiken, trafikarrangemangen i centrumområdet och den lätta trafiken. Lösningmodellerna och deras konsekvenser har jämförts och ett förslag till åtgärdsprogram har uppgjorts.

se 16.7

16.8 Trafikmängderna förväntas inte öka. Konsekvenserna är positiva då den tunga trafiken styrs till närheten av järnvägen.

16.9 Körhastigheten är inte ett ärende som kan avgöras i generalplanen.

16.10 Förbindelsebehovet för en överfart har föreslagits i Hangö Norra. Det är välbekant att den befintliga bron inte anses vara lyckad. Målet är att skapa fler järnvägsövergångar samt att förbättra de befintliga förbindelserna.

16.11 Värnandet om Hangös värdefulla miljö är ett av generalplanens mål. I generalplanen anvisas de för stadsbilden värdefulla och de historiskt värdefulla helheterna med delområdesavgränsningar. På ett område med beteckningen /s skall miljön bevaras. I bestämmelsen konstateras; "områdets kulturhistoriskt värdefulla byggnader, konstruktioner och gröna miljö skall bevaras. Det landskapliga och kulturhistoriska värdet av områdets omgivning bör beaktas vid byggande". Den byggda kulturmiljöns /s-beteckningar i planutkastet specificeras. Planerna på områden med föråldrade planer förnyas under de kommande åren. Ett detaljerat byggnadsskydd avgörs i detaljplanerna. De enskilda sr-objekten som befinner sig på generalplaneområdet finns på en bilagekarta till planbeskrivningen p.g.a. generalplanens skala.

16.12 se 16.11

Utredningen är tillräcklig för en granskning på generalplanenivå. En noggrannare granskning utförs i samband med detaljplaneringen.

16.13 Det är ändamålsenligt att koncentrera de kommersiella funktionerna i huvudsak till de områden som föreslagits i utredningen över det kommersiella servicenätet för att stärka kommersens verksamhets- och utvecklingsförutsättningar och därigenom stärka hela Hangös kommersiella dragningskraft. Bostadsområdenas närservice kompletterar utbudet i dessa handelskoncentrationer. På basen av en analys av handelns nuläge och utvecklingsperspektiv gjordes utkast till profiler för handelsområdena.

På befintliga och nya bostadsområden inverkar framför allt områdets karaktär på utvecklingen av serviceutbudet. På tätt byggda bostadsområden är handelns verksamhetsförutsättningar bättre än på gles byggda småhusområden. Grundandet av en dagligvarubutik förutsätter ett befolkningsunderlag på ca 2000-3000 invånare på butikens influensområde.

- 16.14 Generalplanen styr byggandet och detaljplaner som ska utarbetas senare.
- 16.15 Det här är inte ett ärende som hör till generalplanen.
- 16.16 Skyddsområdesbeteckningarna på Tulluddens område justeras och uppdateras.
- 16.17 Avgränsningen för Drottningbergets detaljplan justeras.
- 16.18 Behovet och placeringen av nya industri- och lagerområden på stamstadens generalplaneområde granskas och behandlas som en helhet.
- 16.19 Beteckningen för industriområde intill Tulludden ändras (P).
- 16.20 Det här är inte ett ärende som avgörs i generalplanen.
- 16.21 Rekreatiomsområdets användbarhet tryggas.
- 16.22 Hangö stad gör en utredning över stadens rekreatiomsområden och utflyktsrutter. Utredningen blir färdig hösten 2010 och den bifogas som en bilaga till planbeskrivningen.

17 BJÖRN PELTONEN

Åsiktsyttringens huvudpunkt:

- 17.1 Jag är missnöjd för att man i Hangö inte har planerat egnahemshustomter som representerar mera värdefulla tomter/bostadsområden. Med värdefullare tomter får man t.ex. framgångsrika företagare att bosätta sig eller bli i Hangö, varvid deras företag också högst sannolikt skulle stanna på orten. På mera värdefulla tomter används mera lokal arbetskraft.

Förslaget är att man på Mannerheimvägens norra sida skulle planera ett nytt högklassigt bostadsområde. Området kunde byggas först när det finns behov för det. Man kunde t.o.m. överväga en bostadsmässa på området i fråga, vilken skulle ge Hangö positiv publicitet.

Också på Kråkudden kunde planeras fler tomter med havsutsikt, men så att stranden bevaras som allmänt område.

Genmäle:

- 17.1 Placeringen och behovet av nya bostadsområden och bostadsområden som ska kompletteras på stamstadens område granskas och behandlas som en helhet.